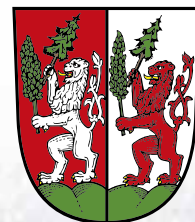

Bělohradské listy

Vydáno 20. 12. 2019 • Ročník XIX • Cena 16 Kč

6 / 2019

*Bělohradské listy přejí
všem svým čtenářům hezké Vánoce
a mnoho dobrého v roce 2020*

Objektivem Bělohradských listů

Foto: Petr Laušman, Václav Lejdar, Alena Fléglová, Jaroslav Voves

Nezlob, nebo ti Ježíšek nic nepřinese!

Kolikrát jsem již slyšel tuto hlášku. Svátek narození Ježíška a příchodu Mesiáše na svět spojený s obdarováním rodiče využívají jako výchovný prostředek, jako zástěrku svých vlastních pochybení. Před Vánoci přichází svatá Barbora, která přináší uhlí, polínka a brambory, některým dokonce i vařečku. Ta je také využívána k umravnění dětské rozvornosti. Za dva dny po Barboře následuje svátek svatého Mikuláše a rázné prohlášení rozloženého rodiče: „Přestaň dělat lumpárny, nebo až přijdou čerti, vezmou si tě do pekla a Mikuláš ti nic nedá.“ Čas předvánoční se stává strašákem, místo aby byl světlým bodem radosti dětí i dospělých.

Nevím, kde se vzalo rčení o bílých Vánocích. Ty radosti zimy z Ladových obrázků, klid a mír dopadající na ztichlou krajinu a představa, že se v chaloupkách na horách žilo lépe a radostněji. Když rozeberu tyto, podle mě mylné představy, narážím na dnešní shon, čas vánoční na blátě a televizní program plný násilí a nic neříkajících seriálů.

Na Štědrý den jsem se těšil. Ať jsem byl hodný nebo ne, stejně Ježíšek přišel. Pod stromčkem bývaly skutečné dárky pro děti i dospělé. Peníze se nedávaly a „něco si kup“ Ježíšek přece nedělá. Dárků samozřejmě nebývalo tolik. Už tenkrát jsme je dělili na měkké a tvrdé. Tvrdé bývaly pro radost a měkké plnily funkci potřeby. Mezi svátky se chodilo a dodnes chodí na návštěvy. Jako dítě jsem to nesnášel a zůstalo mně to do dospělosti. Vlastně nevím proč, ale sedět v nagruntovaném pokoji, prohlížet si dárky dětí, cpát se cukrovím a zapíjet to plníně mě skutečně nikdy neoslovovalo.

Dnes vidím jiné věci. Radost a potěšení z vjemů a pocitů, které přináší zvláštní atmosféra doby vánoční. Jako dítě jsem byl obdarováván a měl radost z dárků. Jako dospělý jsem dával dárky dětem, těšil se z jejich radosti a z nich samotných. Dnes, jako mnohonásobný dědeček, to vidím stejně a mám stále tu stejnou radost. Klidně vydržím hodiny sedět a dívat se, jak si mrňouskové hrají, a hrát si s nimi.

Před sebou vidím dobu budoucí, kdy se dostanu do poslední fáze života a budu čekat a těšit se ne na dárky, ale na to, zda si na mě někdo vůbec vzpomene. Že přijde Ježíšek v podobě pozornosti, lidskosti a porozumění, hlavně že nebudu sám. Snad jsem celý život příliš nezlobil, a pokud přece někdy, bylo mně, doufám, již odpuštěno.

Prosím, buďme na sebe hodní a vzpomeňme na své blízké. Není potřeba dělat velká gesta, stačí drobek a nezapomenout. Nenechat je samotné.

Hezké Vánoce přeje Ladislav Stuchlík
foto: Alena Fléglová

BĚLOHRADSKÉ LISTY - Časopis Bělohradu a okolí

Periodický tisk územního samosprávného celku Lázně Bělohrad

Vydává: Město Lázně Bělohrad. Vychází jako dvouměsíčník.

Redakční rada: Ladislav Stuchlík (šéfredaktor), Eduard Čelíš, Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Hana Marie Körnerová, Václav Lejdar, Josef Špúr, Ing. Pavel Šubr, Jaroslav Voves.

Povoleno: MK ČR pod č. E 10901, ISSN 2533-8005

Adresa: Město Lázně Bělohrad, Městské kulturní středisko, Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon, fax: 739 629 482 / 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Sazba, tisk: Tiskárna ARPA, Kotkova 792, 544 01 Dvůr Králové nad Labem

Agility

Radkin Honzák

Faustův dům a Bělohradsko

Brankaři

Anna Blímová

Další číslo vyjde: 21. 2. 2020

Fotografie na obálce:

01 Ladislav Stuchlík

Veselé Vánoce

24 Jaroslav Voves

Vánoční strom v Bělohradě

Zeptali jsme se za vás

Jak se mění místní poplatky od 1. ledna 2020?

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky schválila dne 15. října 2019 novelu zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, tato pak vyšla 6. listopadu 2019 ve Sbírce zákonů. Novela nabývá účinnosti 1. ledna 2020.

Zastupitelstvo města na svém zasedání dne 4. prosince schválilo čtyři nové obecně závazné vyhlášky města Lázní Bělohradu (OZV).

OZV o místním poplatku ze psů. Zásadní změnou vzešlou z novely zákona je zrušení sazby poplatku pro držitele psa jakožto poživitele invalidního, starobního nebo jiného důchodu. Tato sazba je nahrazena sazbou 200 Kč za prvního psa, jehož držitelem je osoba starší 65 let. Poplatníkem tohoto poplatku je osoba, která je přihlášená nebo má sídlo na území města, tedy i cizinec. Ostatní sazby poplatků za prvního i každého dalšího psa v různých lokalitách města zůstaly pro občany zachovány na původní úrovni z roku 2011. Splatnost poplatku zůstává 30. června kalendářního roku.

OZV o místním poplatku z pobytu. Jedná se o nový poplatek nahrazující místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a místní poplatek z ubytovací kapacity. Předmětem poplatku je úplatný pobyt trvající nejvýše 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů, tedy každý krátkodobý pobyt bez ohledu na místo a účel pobytu. Rozšíří se tak okruh ubytovacích zařízení, kterých se má výběr místního poplatku týkat. Poplatníkem je osoba nepřihlášená v obci, plátcem poplatku je ubytovatel. Sazba poplatku je stanovena na 21 Kč za každý započatý den pobytu, s výjimkou dne jeho počátku. V nové OZV je dále uvedena ohlašovací a evidenční povinnost plátce poplatku i zákonné osvobození. Ubytovatel, který poskytoval ubytování před nabytím účinnosti této novely a hodlá tak činit i nadále po 1. lednu 2020, má povinnost podat ohlášení poplatkové povinnosti do 15 dnů, tzn. do 15. ledna 2020 správci poplatku.

OZV o místním poplatku za užívání veřejného prostranství. Tento poplatek zůstává téměř beze změn. Sazby poplatku jsou zachovány na původní úrovni. Hlavní změnou je zákonné osvobození od placení poplatku pro pořadatele akcí, jejichž celý výtěžek je odveden na charitativní a veřejně prospěšné účely.

OZV o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Posledním novelizovaným poplatkem a pro občany města asi nejdůležitějším a nejvíce zatěžujícím je platba za odpad. Tento poplatek zůstane ve výši 500 Kč, tuto částku město vybírá již od roku 2008. Změna spočívá v definici

poplatníka jako fyzické osoby přihlášené v obci a fyzické osoby, která má ve vlastnictví stavbu určenou pro individuální rekreaci, byt nebo RD, ve kterých není přihlášená žádná osoba. V osvobození je nově stanovena lhůta 120 dní pro podání ohlášení zakládající nárok na osvobození. V případě, že poplatník nesplní povinnost ohlásit tento údaj, nárok na osvobození zaniká. Splatnost tohoto poplatku je již tradičně 31. března kalendářního roku.

Více informací o nových OZV naleznete na www.lazne-belohrad.cz/urad/mistni-poplatky/.

Další novinkou pro majitele psů je povinnost označit psy mikročipem, a to na základě novely veterinárního zákona č. 302/2017 Sb. s účinností také od 1. ledna 2020. Štěňata musí být označena mikročipem nejpozději v době prvního očkování proti vzteklině, tedy nejpozději v půlroce věku. Povinnost nechat psa očipovat se nevztahuje na majitele zvířat s čitelným tetováním, které bylo provedeno před 3. červencem 2011. Chovatel psa je povinen zajistit, aby identifikační číslo psa bylo zaznamenáno v dokladu o očkování psa. Toto číslo se také zaznamená na ohlášení při placení místního poplatku ze psů.

Vážení spoluobčané, přeji vám všem klidný adventní čas, krásný Štědrý den i vánoční svátky a v novém roce 2020 kromě štěstí a zdraví také spokojenější město Lázně Bělohrad.

Jitka Břeská, DiS. vedoucí odboru vnitřních věcí MěÚ Lázně Bělohrad,
foto: Alena Fléglová

Na přelomu roku dojde k přechodu televizního vysílání na nový digitální signál DVB-T2.

Jak tato změna proběhne a kam se mohou občané obrátit v případě problémů?

V noci z 27. na 28. listopadu odstartovala v České republice druhá vlna televizní digitalizace. Přeladění na nový digitální signál DVB-T2 se postupně dotkne všech domácností, které přijímají vysílání pomocí venkovní či klasické antény nebo společné antény pro bytové domy. Dotkne se tedy i velké části obyvatel vaší obce a vámi zřízených subjektů.

Jako první jsme vypnuli 27. listopadu své stávající vysílání ve starém standardu DVB-T vysílače Žižkov a Cukrák, jejichž signál přijímá většina domácností v Praze a středních Čechách. A hned v další vlně, tedy 7. ledna, se definitivně na nový standard DVB-T2 přeladí i vysílače Černá hora, což se dotkne řady obcí ve východních Čechách.

Jelikož jde o náročný proces a Česká televize je prvním vysílatelem, jehož programy budou postupně ze starého signálu DVB-T mizet, rád bych občanům vaší obce nabídl naši pomoc.

S jakýmkoli dotazy ohledně termínů vypínání, způsobu přeladění nebo jiných technických problémů se můžete obrátit na naše telefonní centrum na čísle 261136113, případně na e-mail info@ceskatelevize.cz. Podrobnější informace jsou zároveň dostupné na webu www.digict.cz.

K přechodu na nový standard DVB-T2 dochází na základě rozhodnutí vlády a mezinárodních dohod, které mají v Evropě umožnit další rozvoj vysokorychlostního internetu. V České televizi chceme tento, i pro nás velmi složitý, proces využít k tomu, abychom divákům nabídli vyšší kvalitu obrazu a zvuku a abychom mohli v blízké budoucnosti rozšířit vysílání z jednotlivých regionů.

Věřím, že společně se nám podaří celý přechod na nový digitální televizní signál usnadnit všem občanům České republiky.

S pozdravem

Petr Dvořák, generální ředitel České televize

1 Objevuje-li se na vaší obrazovce logo HD, přeladění se vás netýká.

1 HD

2 Vidíte tuto ikonu? Zpozorněte. Přechod na DVB-T2 se vás může týkat. Přeladit můžete ihned!

27. 11. 2019

7. 1. 2020

30. 1. 2020

4. 2. 2020

12. 2. 2020

26. 2. 2020

19. 3. 2020

31. 3. 2020

30. 4. 2020

31. 5. 2020

Starosta odpovídá

Nemohli byste po městě umístit více kontejnerů na odpad a častěji je vyvážet?

Samozřejmě mohli, počet kontejnerů v posledních letech stále navyšujeme, bohužel tím ale úměrně rostou i náklady města na likvidaci komunálního odpadu. Po městě máme rozmístěny barevné kontejnery na tříděný odpad. Černé kontejnery na směsný odpad jsou jen na některých místech ve vesnicích. Směsný odpad (zbytkový, vzniklý vytríděním papíru, plastů, skla, bioodpadu apod.) občané odkládají do svých popelnic u rodinných domů nebo do společných kontejnerů u bytových domů nebo do speciálních pytlů k tomu určených. Tuto doplňkovou variantu využívají hlavně chalupáři, kteří do našeho městečka jezdí sezónně. Problém je často i v tom, že při rozmísťování dalších kontejnerů lidé s umístěním poblíž jejich domu nesouhlasí. Občané bohužel dávají do kontejnerů na tříděný odpad všechno možné, mnohdy i nemožné a tím maří snahu většiny z nás. Rádi bychom apelovali na občany, aby více odváželi hlavně objemnější vytríděný odpad (kartonový papír, plastové pytle, polystyren apod.) do sběrného dvora.

V současné době město ročně doplácí na celý systém likvidace komunálního odpadu zhruba 1 milion Kč. Náklady na likvidaci komunálního odpadu však dlouhodobě rostou. Svozové firmy v poslední době požadují po obcích vyšší ceny za svoz a likvidaci odpadu. Jednak chybí zpracovatelské firmy, které by vykupovaly a dále využívaly vytríděný odpad, nehledě na kúrovcovou kalámitu, jednak se zvyšují poplatky za uložení odpadu na skládkách. Do budoucna se dá předpokládat, že náklady na likvidaci komunálního odpadu porostou především v souvislosti se zákazem skládkování. Mnoho měst proto přistupuje od roku 2020 ke zvýšení místního poplatku za komunální odpad, který je určen na financování jeho likvidace. Zastupitelstvo našeho města schválilo i pro rok 2020 zachování tohoto poplatku v částce 500 Kč na občana.

Budete někdy čistit Javorku na Jiráskově nábřeží? Je úplně zarostlá a na Dolní Nové Vsi vypadá po vyčištění mnohem lépe.

Údržbu řeky Javorky zajišťuje státní podnik Povodí Labe, který je jejím vlastníkem. S jeho pracovníky o různých úpravách často jednáme, v nejbližší době by měli vyčistit Javorku v úseku od splavu v Prostřední Nové Vsi k mostu přes Javorku na severní straně náměstí. Letos Povodí Labe také dokončilo opravu nábřežní zdi v ulici Za Mostem, kde město nechalo následně nainstalovat zábradlí. Vyčištění Javorky na Jiráskově nábřeží Povodí Labe zatím nepřipravuje, ale určitě o něm budeme s pracovníky podniku nadále jednat.

Pavel Šubr, foto: Ladislav Stuchlík

ZM informuje

Další zasedání zastupitelstva města se uskutečnilo **30. října 2019** v kulturním sále hotelu Grand. V úvodu zastupitelstvo města rozhodlo o doplnění námitek zastupitele Bc. Vojtěcha Lámmra do zápisu z jednání zastupitelstva města dne 18. září 2019. Po zprávách kontrolního a finančního výboru a zprávě z jednání rady města zastupitelé schválili nový záměr prodeje pozemků na výstavbu garáží v lokalitě U trati, prodej pozemků p.p.č. 89/5, 89/6 a 89/7 v k.ú. Dolní Nová Ves, p.p.č. 514/3 v k.ú. Hřídelec a p.p.č. 126/4 v k.ú. Lázně Bělohrad. Dále zastupitelé schválili bez-

úplatný převod pozemků na město Lázně Bělohrad, konkrétně p.p.č. 149/8, 149/11 a 569/17 v k.ú. Lázně Bělohrad od města Jičina, pozemku p.p.č. 598 v k.ú. Lázně Bělohrad od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, pozemků p.p.č. 107 a st.p.č. 715 v k.ú. Lázně Bělohrad od Římskokatolické farnosti Lázně Bělohrad a pozemků p.p.č. 260/1 a 264/2 v k.ú. Dolní Javoří od Královéhradeckého kraje. Poté zastupitelstvo města vzalo na vědomí rozpočtová opatření č. 10/2019 a 11/2019 schválená radou města a schválilo rozpočtové opatření č. 12/2019. Zastupitelé také schválili zrušení Řádu veřejných pohřebišť z roku 2002, neschválili upravené zadání změny č. 2 územního plánu Lázně Bělohrad a uložili starostovi připravit návrh na změnu jednacího řádu zastupitelstva města.

Ve středu **4. prosince 2019** se v kulturním sále hotelu Grand uskutečnilo mimořádné zasedání zastupitelstva města z důvodu novelizace zákona o místních poplatcích a nutnosti aktualizovat obecně závazné vyhlášky města. Zastupitelé na něm schválili obecně závazné vyhlášky města č. 2/2019 o místním poplatku ze psů, č. 3/2019 o místním poplatku za pobytu, č. 4/2019 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství a č. 5/2019 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Pavel Šubr

Agility? To je radost!

S Vendulou Čepelkovou se známe už sedmáct let, kdy u nás začala jezdit na koních. V té době byla středoškolačka, která snila o tom, že si jednou pořídí psa, ale netušila, jak moc to její život ovlivní. Se svými dvěma teriéry se věnuje agility a letos se jí splnil sen, kdy se kvalifikovala na mistrovství České republiky. V kategorii družstev se pak v jednom z běhů umístili na úžasném druhém místě. I díky tomu vám společně můžeme tento velmi oblíbený a rozšířený psí sport představit.

Úvodem nás prosím trochu seznam se svojí smečkou a jak ses k agility vůbec dostala?

Je mi 35 let, jsem vdaná, mám dvě děti a dva psy – jedenáctiletého Jack Russel teriéra jménem Jackyn a čtyřletého Parson Russel teriéra Dýdu. Od malička se pohybuji mezi zvířaty, táta je myslivec a doma jsme měli české fousky. K agility jsem se dostala díky sestřence Janě Zemkové, která je jednou z předních trenérek v ČR a reprezentovala naši republiku na mistrovství Evropy. Začínali jsme v různých psích školách, aby se Jack naučil poslušnosti, k Janě jsme potom jezdili na tréninky, aby se zabavil a utahal. Pak nás agility chytlo a už to jelo!

Trochu nám tento psí sport představ, je vhodný pro každého?

Když bych to měla zjednodušeně popsat, tak je to parkur, kdy pes musí danou trať proběhnout v co nejlepším čase a bez chyb v přesně daném pořadí překážek (které je pokaždé jiné) za doprovodu psůvoda - handlera. Velikost omezena není, závodí tam i psi bez PP, ale ti na některé soutěže nemohou. Samozřejmě jsou více či méně vhodná plemena, protože je to přece jen sport a pes by k tomu měl mít určité dispozice. Otáčet třeba takového baseta kolem překážek by bylo dost náročné. Nejvhodnější jsou borderky pro stavbu těla a schopnost se

rychle učit. Velice oblíbené jsou také šeltie, papiloni, parson teriéři, kelpie atd. Co se týče psůvody, tak běhat může v podstatě každý, záleží na tom, co si toho psa naučíte a jak moc se tomu chcete věnovat. Běhají jak děti, tak dospělí téměř důchodového věku, pro pomalejší psůvody je ale důležité vycvičit psa k určité samostatnosti a pokud se to podaří, funguje pak pesek jako na dálkové ovládání.

Používáte nějaké zvláštní pomůcky na výcvik a máte také svou hantýrku, specifické povely?

Povely jsou různé, libovolné. Například pro zatáčení psa na překážkách se mohou používat povely doleva a doprava – LELE, PRA-PRA nebo CIK a CAP. Já jsem měla u prvního psa na točení ke mně - JACKÍÍ a ode mě -TOČ! A samozřejmě se používají i povely pro jednotlivé překážky – kladinu, houpačku, slalom...

Jednou z možností, jak psa učit jednotlivé prvky, je využití klikru. Je to vlastně taková malá krabíčka s plíškem, který se mačká a vydává charakteristický cvakavý zvuk. Pokud se

pes s klikrem správně seznámí, znamená pro něj kliknutí informaci, že udělal něco dobře a dostane za to odměnu. Je to účinnější a rychlejší než pochvala slovem.

Jak dlouho agility běháš, kde vlastně trénuješ a jak často?

Dělám to už devátým rokem v Agility klubu Pod Zvičinou, kde jsem registrovaná. Máme tréninkovou halu (bývalou slepičárnu) na Zdobíně se speciálním povrchem ze směsi písku a geotextilie. Můžete nás najít i na webových stránkách. Velký trénink absolvuji jednou týdně a dvakrát do týdne si ještě jezdím pilovat třeba zónové překážky.

Prozrad' mně, jak to všechno zvládáš, máš přece jen dvě malé děti. Jako pejskař vím, že je to hodně i o čase, bez podpory rodiny by to asi nešlo, viď?

S holkami to dělám tak, že na normální tréninky si je беру s sebou a jinak mám obrovskou podporu manžela, kterému bych tímto chtěla moc poděkovat. U prvního psa během mého

JAKÝ PÁN, TAKOVÝ PES. NEZNÁM TYPIČTĚJŠÍ PŘÍKLAD TOHOTO RČENÍ NEŽ JE VĚNY A JEJÍ SMEČKA. NEPLATÍ TO JEN O PODOBĚ, ALE I O CHARAKTERU. O JACK RUSSEL TERIÉROVI A PARSON RUSSEL TERIÉROVI SE MŮŽEME DOČÍST, ŽE JSOU VESELÍ, ENERGIČTÍ, PŘÁTELŠTÍ, NEKONFLIKTNÍ, ODVÁŽNÍ, SVĚHLAVÍ, INTELIGENTNÍ. MILUJÍ AKČNÍ DOBRODRUŽSTVÍ A S VELKÝM SRDCEM SE VRHAJÍ DO KAŽDÉ SRANDY. UMÍ SI UŽÍVAT ŽIVOTA, POTŘEBUJÍ DOSTATEK POHYBU A PŘÍLEŽITOSTI UPLATNIT SVŮJ INTELEKT A JSOU TO SPORTOVCI KAŽDÝM COULEM.

těhotenství běhal i on, aby z toho Jack nevypadl. Petr měl dokonce výkonnostní průkaz, jezdili na závody a byli moc šikovní! Bohužel pak se u Jacka projevily zdravotní problémy způsobené dědičnou vadou a museli ze dne na den skončit. Moc ho to mrzelo a, bohužel, už se k tomu vrátit nechce. Nesmím také zapomenout na velikou pomoc mojí maminky, která nám pomáhá s hlídáním.

Vím ale, že manžel běhat nepřestal...

Ano, hodně chodí běhat, účastní se třeba i hradeckého půlmaratonu, letos jsme byli i v Praze na půlmaratonu. Dvakrát týdně pak jezdí na řízené tréninky do Hradce Králové. To ho baví.

Když jsem sledovala záznam ze závodů, kde běháte opravdu šílenou rychlostí, tak jsem si říkala, kde na to berete energii?

Já nevím, mám ráda čokoládu (smích). Ale ne, když to člověka baví, tak neřeší, tak jede! Je to šílené a zároveň úžasné a vždycky mě hecne, když vidím, jak to toho psa strašně baví! Na této úrovni už samozřejmě také musíte velmi dobře pečovat o pohybový aparát psa. Každé tři měsíce jezdíme ke psí fyzioterapeutce, rozvíjíme se před každým během, zahříváme mu svalstvo. V podstatě se už o něj musíte starat jako o vrcholového sportovce. V zimě pak máme minimálně pět týdnů přestávku, aby se zregeneroval.

Máš doma spoustu medailí a pohárů, kterých úspěchů si považuješ nejvíc?

S Jackem jsme moc nezavodili, protože mě baví trénovat, ale ne závodit. Na tréninku si můžu vyzkoušet spoustu variant vedení, a závody jsou pro mě spíš takové nutné zlo. Přesto jsme s Jackem vyhráli 3. místo na mistrovství ČR teriérů. No a s Dýdou jsme na kvalifikačních závodech skončili na bedně na 3. místě a pak ta republika v družstvech 2. místo v jumpingu. Jinak z těch nižších soutěží máme spoustu medailí, ale tam jezdím spíš, aby pes zkusil jiné prostředí a přecházky.

Nesjou jen dny zalité sluncem, měla jsi také někdy chuť s tím praštit?

To přímo ne, ale když jsme si přivezli druhého psa Dýdu (říkáme mu Pražák, protože pochází z Prahy), tak ty začátky byly těžké. Na teriéra byl strašně hodný, jemný, hloubavý, pomalý, váhavý, nad vším moc přemýšlel, a to jsem kolikrát měla sto chutí z tréninku odejít se slzami v očích, protože jsem si myslela, že z toho psa nikdy nic nebude. Kdyby mně tehdy někdo řekl, že bude schopný dávat rychlost okolo 5 m/s, což je opravdu moc hezké, tak bych mu nevěřila. Na tož, že se dostaneme jednou na republiku!

A tím se dostáváme k vašemu letošnímu, zatím životnímu, úspěchu – stříbro v jumpingu na Mistrovství ČR v kategorii družstev, které se konalo v Českém Dubu. Kolik tam bylo týmů, přibliž nám atmosféru na takových závodech...

Nevím přesné počty, ale bylo tam kolem 80 psů v naší kategorii small, 90 v kategorii medium a do 200 v kategorii large, ti jsou nejpočetnější skupinou. A atmosféra? Bylo to skvělé! V sobotu se běžel závod družstev, kdy se nejdřív běží jumping a druhá agility. V neděli pak stejným způsobem běží jednotlivci a je fakt, že když už se jde do finále, tak se zastaví dění na druhém parkuru a všichni jdou fandit těm nejlepšímu a maximálně je podporují. Je to obrovská sounáležitost a euforie, která je tam ve vzduchu! Když se něco nepovede a někdo se diskne (diskvalifikuje), všichni mu přesto uznale tleskají. Náhdera. Důležité je totiž běh dokončit a vždycky následuje odměna a pochvala pejska za odvedenou práci a snahu. Musí to být pro něj zábava! To je to hlavní!

Věny, moc děkuji za milé povídání a přeji tobě i všem Bělohradákům a lidem dobré vůle, abychom se v příštím roce dokázali radovat a navzájem se podporovat tak jako vy, agilityáči! Krásné Vánoce všem!

Alena Fléglová, foto: autorka., Michal Langer, Noxphics photography, Kristína Hejdková, klub agility ČR, soukromý archiv

JÁ, HRDÝ OBČAN PRAŽSKOBĚLOHRADSKÝ

MUDr. Radkin Honzák, CSc. se narodil v roce 1939 v rodině lékárníka.

Jeho matka byla neteří předválečného tajemníka prezidenta Edvarda Beneše a poválečného ministra spravedlnosti Prokopa Drtiny. Radkin Honzák promoval v roce 1962 na Fakultě všeobecného lékařství Univerzity Karlovy. Nejprve působil jako sekundární lékař v psychiatrické léčebně v Kosmonosech, v roce 1966 začal pracovat v Ústavu pro výzkum výživy (mj. výzkum spánku a stresu).

Působí jako ambulantní lékař v centrech IKEM (pacienti s nezvratným selháním ledvin, transplantační program) a REMEDIS. Letos ukončil působení v Psychiatrické nemocnici v Bohnicích i výuku na Ústavu všeobecného lékařství 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy.

Pravidelně se na svém blogu vyjadřuje k současnému dění a jako autor je podepsán pod několika populárně-naučnými knihami o psychologii, např. Jak žít a vyhnout se syndromu vyhoření nebo Čas psychopatů. V roce 2014 vyšla kniha rozhovorů Renaty Červenkové s Radkinem Honzákem s názvem Všichni žijem v blázinci: současnost očima psychiatra.

Už padesát let chalupaří v našem městě populární lékař Radkin Honzák. Psychiatr specializující se na psychoterapii, autor mnoha populárně-naučných knih o psychologii a komentářů k současnému dění zaujal v posledních dvou letech bělohradskou veřejnost beznadějně vyprodanými přednáškami v knihovně a v aule základní školy. Velice ochotně reagoval i na prosbu napsat do Bělohradských listů pár bližších informací o sobě, o tom, jak začal v našem městě chalupařit a jaký má vztah k našemu kraji. Dovolte mně, abych panu doktoru Honzákovi dodatečně poblahopřál k jeho letošním osmdesátým narozeninám a už se můžete začít do jeho vzpomínání.

Do Horní Nové Vsi jsme poprvé zavítali v roce 1969 a hned jsme tam také zaotkvili. Chalupu s číslem 97 dohodil našemu dědovi, tedy mému tchánovi, jeho spolupracovník, a přestože to na počátku nevypadalo nikterak úžasně (babička propadla stropem do sednice, když vyšla na půdu), stala se našim druhým domovem. A to natolik, že třeba po celostátních volbách sledujeme, jak se volilo v Bělohradě a jsme pak naplnění radostí, že dobře. Považuji to za sblížení od dob, kdy jsem věděl všeho všudy, že z železniční zastávky v Horní Nové Vsi se vydal do Prahy pantáta Bezoušek.

Chalupaření tenkrát bylo v začátcích a bylo hromadným útekem před takzvanou normalizací velké části obyvatelstva. Nepilova knížka byla zcela čerstvá a scénář filmu Na chalupě u lesa se ještě dlouho nechystal, nicméně, když jsme pak film viděli, pochopili jsme, že jsme se v Horní Nové Vsi stali také „jejich Pražáky“. A tak v době, kdy v Praze narůstala anonymita panelákových sídlišť, jsme poznali výhody sousedských vztahů, příjemnou atmosféru toho, že jsme se se všemi při setkání zdravili, děti viděly kozy, husy a krávy zblízka, v Javorce se hemžili pstruzi, na plot nám zalétával ledňáček a v potůčku na zahradě žili čolci. Na plácku stála a dodnes stojí mohutná lípa a barokní socha svatého Jana Nepomuckého se před pár lety dožila restaurace. Jen restaurace U Ježků bohužel vzala za své.

S Fandou Dlabem jsme se potkali v hospodě a on mě potom bral na houby, které rád sbíral, ale nejedl. Sbírali jsme jen sladáky, ani náhodou žádné „prašičky“, ke kterým patřily i žampiony rostoucí u nás za plotem. Reč ještě měla svůj specifický ráz, můj synek nebyl Tomáš Honzákův, ale Tomáš Honzákovýho, a taky tam skutečně často znělo: Přijďte pobejt, a to v běžném hovoru. Soused přes vodu, pan Podzimek, se na chalupě ujal zednických prací, pan Urban truhlářiny, Fanda zvládal kovářské řemeslo a práci všeho druhu, například nám obaly z vápna a dalších ingrediencí zachránil několik mladých jabloní, které v jedné tuhé zimě okousali zajáci. Tehdejší starosta pan Braun dělal tesařinu a také uměl proutkařit. Párkrát jsem ho vezl za prosebníky a skutečně jsem zíral. Hajný Kříž nám pomaloval v lese soušky, které jsme s dědou poráželi, stahovali, dole „loupili“ (pořízem zbavovali kůry) a z nich budovali plot a posléze také, místo kůlny na seno a na otýpky, malou chatičku, v níž mám dodnes svou truvovnu. Tady jsem zplodil i část své literární produkce.

Na besedě v aule bělohradské základní školy

Radost u chalupy

Ani s touhle zásobou se tu zima přežít nedá...

Na poznávání okolí se dostalo až po několika letech, počínaje pochopitelně Arnoštovem, ale dále to pokračovalo Peckou, Novou Pakou, Zvičinou, Hořicemi, Dvorem Králové, Českým rájem, až Železnicí, kde jsem natrefil na kolegu z ročníku, Marcela Nachtmanna a jeho velkou rodinu. Moje žena opakovaně využila místních lázní a konstatovali jsme oba, že kromě profesionality v nich byla jedna zvláštnost: byl to podnik, kde se zřejmě nekradlo.

Jako hrdý občan pražskobělohradský jsem zůstal Horní Nové Vsi věrný i po restitucích, kdy naši rodině byly navraceny pozemky a budovy poblíž Slap, ku své hanbě ale přiznávám, že jsem přece jen „váš Pražák“, který jak tažný pták na zimu odchází do teplejších krajín. Jednou jsme tam zkusili přezimovat, ale mrazová kotlina, kamenná podstata a náhon nad chalupou nám ukázaly, že by to chtělo více vytopit nebo víc otužilosti. Od Velikonoc po svatého Lukáše jsem tu ale doma. A je tu dobře.

Závěrem mně dovozte, abych při této příležitosti popřál všem sousedům a spoluobčanům hezké Vánoce a všechno nejlepší do dalších let!

Pavel Šubr,

foto: archiv R. Honzáka a Zdeněk Dryák

NA BYŠIČKÁCH 170 DUBŮ OD FIRMY FREUDENBERG

Když přijíždíte do Bělohradu od Hořic, nelze přehlédnout na začátku Dolní Nové Vsi firmu FREUDENBERG, která se zabývá výrobou a distribucí produktů značky Vileda.

Dne 22. listopadu po dvanácté hodině proběhla výsadba 170 doubků v lokalitě na Byšičkách v části Bulice k příležitosti sto sedmdesátého výročí založení firmy FREUDENBERG.

Bělohradské listy byly u této chvályhodné akce.

Libor HEJDUK, zástupce lesního správce, lesní správa Hořice:

„Přivítali jsme nabídku místní firmy Freudenberg a zapojili jsme jejich zaměstnance do podzimního zalesnění lesních kultur. Sázíme 170 kusů sazenic dubu letního, toho přijde na hektar 10 tisíc, rozteč metr na metr. Čekali jsme, až sazenice shodí listy a také na vlhčí počasí. Letošní i loňský rok byly hodně suché, proto i ztráty jsou větší. Vůbec podzim je na sázení lepší než jaro. Sázíme ručně jedno-dvouleté doučky. Uděláme sazečem šterbinu, zapustíme

sazenici a z obou stran přimáčkneme. Výšky dvou metrů docílí dub za pět sedm let. Ještě jednou velký dík Freudengeru.“

Dušan SVÍTIL, ředitel Freudenberg Home and Cleaning Solutions, Lázně Bělohrad:

„Jako rodinná firma se 170 letou tradicí velmi dbáme na prostředí založené na důvěře a dobrých vztazích. Jsme výrobní a prodejní organizace a jako taková máme zájem i na ekologickém vzájemnosti našich činností. Proto je naší prioritou používání recyklovaných vstupních materiálů, snižování energie a nahrazování chemických látek za látky šetrné k životnímu prostředí.

Představa, ve které je strom chápán jako symbol života, je rozšířená po celém světě, protože znázorňuje vzájemnou propojenost všeho živého. Jak tedy jinak oslavit výročí založení firmy než výsadbou stromů v lokalitě, která je součástí našich životů?

Jsem velmi rád, že i přes pracovní vytížení se nás tady na sázení sešlo kolem pětadvaceti a tímto bych našim zaměstnancům velmi rád poděkoval za jejich účast a angažovanost. Počasí vyšlo, podmínky pro výsadbu byly ideální a já doufám, že těch 170 doubků má šanci se udržet.“

Eduard Čelš, foto: Václav Lejdar

FAUSTŮV DŮM V PRAZE a Bělohradsko

PRAHA, KARLOVO NÁMĚSTÍ – FAUSTŮV DŮM

Snad skoro každý má nějakou povědomost o legendárním černokněžníkovi doktoru Faustovi a o pověsti, která se týče jeho smlouvy s čertem a následné strašlivé smrti. Zasloužil se o to v první řadě spisovatel Alois Jirásek, neboť legenda o Faustovi byla součástí jeho Starých pověstí českých. Tam – podáno v parafrázi – vypráví, že: „Doktor Faust před dávnými časy ve svém domě strojil kouzla a bádal v čarodějných knihách, pak čerta si zavolal ku pomoci a duši mu upsal. Čert mu sloužil dobře a vyplnil vše, co si doktor přál, ba i to, co mu jen na mysli vytanulo. Když čas služby vypršel, řekl ďábel: „Dost už a pojď.“ Faustovi se nechťelo a bránil se a zaříkal, jak jen mohl. Čert ničeho nedbal a silou jej uchvátí, pak pazourem pevně sevřel a s kopajícím Faustem vyrazil z příbytku ven. Ne dveřmi či oknem, ale strop s ním prorazil a tou dírou zamířil přímo do pekla.“ Dům pak zůstal neobydlen.

Po dlouhém čase stejně tak skončil i chudý, takřka žebřavý student, který neměl kde hlavu složit, a tak se v opuštěném domě spíše z nouze zabydlel a čertu se upsal. Od rohatého si bral peníze, které s přáteli z mokré čtvrti hojně rozhazoval, a protože chtěl stále víc a více, dopadl jako Faust. Jen kolem černé díry v stropě zůstala rozstříknutá jeho čerstvá krev. Dlouho se nedařilo otvor v stropě zazdít. Tolik legenda.

Spisovatel navíc stanovil místo, kde Faustův příbytek byl, a zapsal, že: „Starobylý ten dům stál na Skalce na konci Dobytčího trhu, v nároží proti klášteru Na Slovanech.“ Tím přesně označil Mladotovský palác na Karlově náměstí v Praze.

I když příběh o Faustovi v Praze je pouhopouhou fikcí, stačil však pro svoji hrůzostrašnost k tomu, aby **dům byl nazván Faustovým** a aby nad portálem byl opatřen v zlatě provedeným nápisem FAUSTŮV DŮM. Tak má o svoji pověst postaráno navždy.

Doposud posledním, snad tajemným úkazem v historii Faustova domu je událost, k níž došlo ke konci II. světové války. Tehdy na sv. Valentýna 14. února 1945 byl dům těžce poškozen, střecha a stropy od shora dolů byly opět proráženy, ale oproti legendě směrem opačným – z venčí dovnitř. Tentokrát škodu nezpůsobil ďábel (pokud neměl prsty v chybné navigaci posádek bombardérů), ale dopad bomby shozené při americkém náletu na Prahu. Bomba propadla až do sklepa naštěstí neexplodovala a dům nebyl rozmetán. Šťastná náhoda, či tajemná záhada?

MAGÍÍ, ČI ZLÝM KOUZLEM OPŘEDENÍ DRŽITELÉ FAUSTOVA DOMU – NĚKTEŘÍ SE VZTAHEM K BĚLOHRADSKU

V době, kdy dům ani z daleka ještě nebyl palácem, se kolem r. 1501 jedním z prvních, a jistě zlým kouzlem opředěným, vlastníkem domu stal člen starého českého vladycckého rodu **Jaroslav Kapoun ze Svojkova**. Držel jej do r. 1537, kdy byl pro „faleš hrdla“, tedy spáchání hrdelního zločinu padělání kšaftu (závěti) na rozkaz krále Ferdinanda I. v **Praze katem sťat**. Zločinu toho se spolu s komplicí dopustil tím, že: „Kšaft cizí zfalšovali, a co jiným bylo kšaftováno, to si zapsali sobě.“ Někteří z kompliců se absolutnímu trestu vyhnuli útekem. Veškerý majetek a pražský dům popraveného propadl Koruně. Král však dům r. 1542 daroval jeho bratrovi, podkomořímu královny a hejtmanu Pražského hradu **Piramu Kapounovi ze Svojkova**, který byl krátce předtím vlastníkem rozsáhlého panství Pecka. V rámci tohoto panství **vlastnil na Bělohradsku naši Horní Novou Ves, ves Bukovinu, Vřesník, Uhlíře, Horní a Dolní Javoří a v té době již v zaniklé vsi Byšicích poplužní dvůr řečený Nový.**

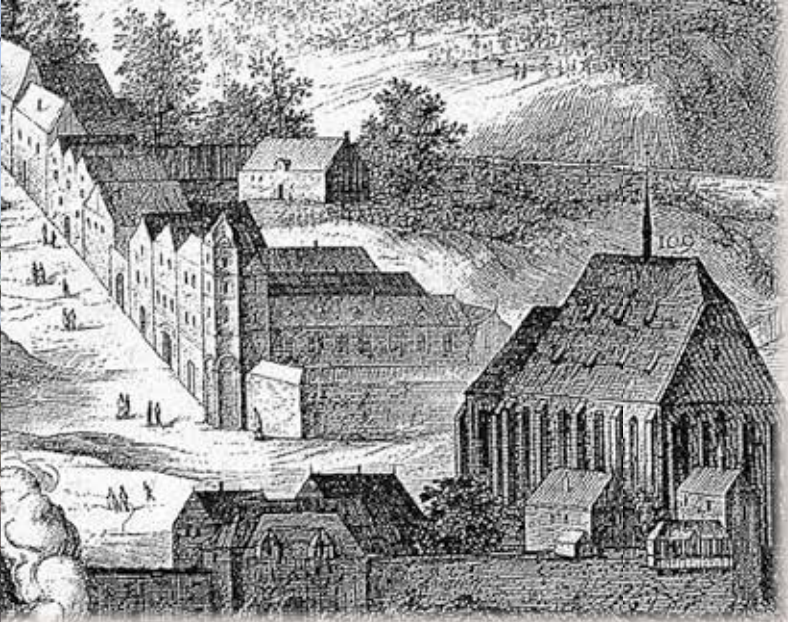
Tak je Faustův dům prostřednictvím vlastníka s Bělohradskem spojen ponejprv.

Dalším z vlastníků, kterého nelze opomenout, a který se nemalou měrou zasloužil o pověst tohoto domu, byl dvorní alchymista císaře Rudolfa II., anglický mystik, okultista a mág **Edward Kelly** (*1555, †1597 Most), který dům koupil kolem r. 1587.

Edward Kelly

Faustův dům na Sadelerově prospektu z r. 1606

Za mlada se učil lékárníkem, což pro něj byla průprava k budoucí alchymistické dráze, posléze pracoval i v advokátní kanceláři, kde se dopustil podvodného jednání s listinami. Obdobně jako Kapoun. Ale trest byl mnohem mírnější a **katem mu byly uřezány obě uši**. Zmrzačení napotom Kelly maskoval dlouhými vlasy a plnovousem. Za svého dlouhého pobytu v Praze si v tomto domě zřídil laboratoř, prováděl v ní různé alchymistické pokusy a byl jedním z těch, kteří o sobě tvrdili, že umí přetvořit olovo ve zlato. Pro obvinění z čarodějnictví upadl v nemilost a byl vězněn na Křivoklátě. Tam při pokusu o útěk spadl z hradní věže a utrpěl vážné zranění nohy vedoucí k její amputaci. Poté byl přemístěn na hrad Hněvín v Mostě, kde se s pomocí manželky pokusil o další útěk, při kterém si polámal i druhou nohu. Nechtěl nadále přežívat jako naprostý mrzák, a proto za pobytu v Mostě spáchal sebevraždu. Ve svých dvaadvaceti letech pozřel jed.

Magistr Edward Kelly je i výraznou postavou filmů **Císařův pekař a Pekařův císař**, ztvárněný Jiřím Plachým starším.

Dalším majitelem Faustova domu, který se o tajemnou pověst domu zasloužil mnohem více než Kelly, se v r. 1721 stal vladyka **Ferdinand Antonín Mladota ze Solopysk** (*cca 1652, †17. 10. 1726 ve věku 74 let). Věnoval se studiu chemie, ale ještě více, a jak se lze dočíst, tak: „V domě měl několik přístrojů zhotovených na principech optiky, elektřiny, magnetismu, či mechaniky jako samouzavírací dveře, či figuríny pohyblivé se na natažené pero, což u tehdejších lidí vyvolávalo stejný dojem jako dnešní humanoidní roboti na nás. Při jeho chemických pokusech prý plameny šlehaly vysoko z oken a děsily široké okolí. Tak celá Praha v té době hovořila o řádění ďábla v tomto domě. Záliby hraběte Mladoty však měly i praktické výsledky. Pod domem prý objevil ložisko břidlice a vyráběl z ní hned tři různé a velmi oblíbené léky. Břidlicovou vodu, olej a sůl. Používaly se na kožní nemoci a revma.“

Po smrti Ferdinanda Antonína Mladoty přešel dům v držení na jeho syna, jezuitu Františka Michala a další příslušníci rodu dům přestavěli na Mladotův palác.

Je velice pravděpodobné, že vše, co je dnes připisováno tehdy již hodně starému Ferdinandovi, nejspíše se v mnoha případech spíše hodí na jeho potomky.

FERDINAND MLADOTA V LUKAVCI

Starobylý vladycký rod Mladotů ze Solopysk odvozoval svůj původ od vsi Solopysk ležící nad Černošicemi u Prahy. Ve znaku měli na červeném podkladu kosmý stříbrný pruh, na kterém se později ustálily černé kosočtverce, tzv. routy. Vladyka Ferdinand Mladota ze Solopysk ještě před tím, než koupil v Praze Faustův dům, tak asi od r. 1678 **vlastnil na Bělohradsku statek, který tvořila ves Lukavec s tvrzí a poplužním dvorem, pivovarem a i ves Dobeš. Tak byl Faustův dům s Bělohradskem spojen podruhé a rovněž prostřednictvím společného vlastníka.**

Dřevěná lukavecká tvrz v době své slávy stávala nad potokem na vyvýšenině a za valy tam, kde dnes stojí dům č. p. 44, a existovala ještě za Ferdinanda Mladoty. Členové jeho rodiny v ní i sporadicky přebývali. Co se tehdy v tvrzi odehrávalo, zda Mladota i zde prováděl své chemické pokusy a děsil tehdejší obyvatele vsi, o tom se můžeme jen dohadovat, neboť historie o tom pomlčela.

Ferdinand Mladota měl dvě dcery. Starší z nich, tehdy ještě svobodná **Marie Anna Mladotová**, vstupuje do historie ponejprv dne 13. května 1683 jako kmotra dvojčat sládka lukaveckého pivovaru Maška. Ta byla křtěna v bělohradském kostele a křtu se spolu s Annou zúčastnil její lokaj a komorná z lukavecké tvrze. Potomci sládka, vůbec prvního **Maška na Bělohradsku**, donesli si své příjmení až do současnosti.

Další současníci Anny Mladotové a klíčnicí v lukavecké tvrzi byla jakási Kateřina z Lukavce, a pokud Ferdinand Mladota i v této tvrzi nějaké děs vzbuzující pokusy prováděl, tak spolu s lokajem a komornou byla i ona jejich svědkem. Kateřina se dne 24. 1. 1683 v peckovském chrámu provdala a jejím manželem se stal bělohradský panský koč, sedlák **Václav Vinčálek** (*14. 7. 1660) z Brtve (dnešního č. p. 4), který je jedním z praotců po Bělohradsku hojně a i jinde rozšířeného rodu Vinčálků původem z Brtve. Novomanželka Kateřina bohužel záhy zemřela, aniž by po ní zůstaly nějaké děti a bylo jí tak odepřeno stát se jednou z pramatek tohoto do současnosti došlého rodu.

Na místě současného domu č. p. 44 stávala tvrz

Druhá dcera **Zuzana Františka Mladotová** se provdala za svého bratrance rytmistra Jana Viléma Mladotu a **jejich potomci pak byli za Marie Terezie povýšeni do panského stavu a ti Faustův dům přeměnili na barokní palác**. Snad právě jim by mohlo být připsáno mnoho z toho všeho, co je dnes připisováno jejich předkovi Ferdinandovi.

Dne 15. 7. 1692 statek lukavecký, tedy ves Dobeš, ves Lukavec s tvrzí, pivovarem, sladovnou a sušárnou, ovčínem, poplužním dvorem a dnes dávno zaniklým mlýnem (na jehož místě má lukavecký starosta p. Hladík postavený rodinný domek č. p. 22) koupil hrabě **Berthold Vilém z Valdštejna**, pán na Bělohradě, za 18.000 zl. a 350 zl. tzv. klíčného. Právě v tomto roce byl Lukavec přifařen k bělohradské fari a tvrz je již zmiňována naposledy. Byla totiž přeměněna na poddanskou usedlost.

Josef J. L. Špür; foto: autor; archiv

Co je nového v Bělohradské mateřské škole?

Tak jako každý, tak i děti z naší mateřské školy rády jezdí na výlety. „Výlet do ZOO? A budou tam opice? A bude tam král zvířat?“ Tak v září reagovaly děti ze tříd „Berišek“ a „Veveček“, když jim paní učitelky oznámily, že pojedou na společný výlet. První zastávkou na cestě do nedaleké zoologické zahrady byla i přehrada Les Království. Dětem se výlet moc líbil, nejvíce však opice, které měly právě dopolední svačinku. Děti z Horní Nové Vsi se při svých vycházkách dozvěděly, jak přezimuje želva, čím se živí a teď měly i možnost si ji prohlédnout.

Dalším společným výletem tříd „Veveček“ a „Berišek“ byla v říjnu návštěva hradu a zámku Staré Hradce. Děti si prohlédly prostory hradu s různými pohádkovými postavami. Dokonce si mohly vyzkoušet i jízdu na koštěti. Také do naší mateřské školy zavítalo divadlo. Pro celou školku v Lázních Bělohradě byla představena pohádka „O tygříkovi“. Děti z pracoviště na Horní Nové Vsi měly možnost zhlédnout pohádku „O Sněhurce“. Divadlo nám uhradil Spolek rodičů a přátel Bělohradské mateřské školy. Tento měsíc všichni předškoláci úspěšně zakončili sportovní školičku a každý z nich obdržel medaili.

Kdo viděl v listopadu u Bělohradské mateřské školy dva autobusy a mávající rodiče svým dětičkám, viděl správně. Celá školka se vydala do Divadla Drak v Hradci Králové. Zázitek to byl obrovský, hlavně pro ty nejmenší děti, které ještě nikdy v divadle nebyly. Cesta byla sice náročná, ale všichni to zvládli s úsměvem na tváři. Další překvapení na děti čekalo o týden později, kdy školku navštívil pejsek společně se svou paničkou, která se věnuje canisterapii. Někteří se od pejska nechtěli odtrhnout a pořád dokola ho hladili. Děti z Horní Nové Vsi se jely podívat do útulku v Nové Pace. Přivezly tam pejskům různé dobrůtky. V neposlední řadě proběhlo ve školce focení všech dětí. Děti se fotily po jednom, a tak si každý vyzkoušel na vlastní kůži práci modela.

V prosinci se vydá třída „Sluníček“ do vánoční Zoologické zahrady ve Dvoře Králové. Naši nejmenší se už nemohou dočkat, až uvidí všechna zvířátka. Do vánoční ZOO zavítají i třídy „Berišek“ a „Veveček“. Zatímco třída „Kytíček“ pojedou načerpat vánoční atmosféru na hrad a zámek Staré hradce. Dále nás v prosinci čekají čertovské a vánoční besídky. Každá třída si pro své nejbližší připravila program plný písniček a básniček, který předvede i našim bývalým kolegyním. Na setkání s nimi se už těšíme.

*Za Bělohradskou mateřskou školu napsala Denisa Černá,
foto: archiv Bělohradské mateřské školy*

AŽ DO JEDENÁCTI LET CHTĚL BÝT DŮSTOJNÍKEM ČESKO-SLOVENSKÉ ARMÁDY. POTOM HISTORIKEM. A PAK PROSTĚ NĚKÝM OKOLO NOVIN. TEPRVE NA UNIVERZITĚ MU BYLO JASNÉ. STANU SE REPORTÉREM. NAKONEC VELKOU ČÁST SVÉHO ŽIVOTA PSAL A MLUVIL O HUDBĚ. JIŘÍ ČERNÝ, LEGENDA HUDEBNÍ PUBLICISTIKY.

V BĚLOHRADSKÝCH LÁZNÍCH MĚL JIŘÍ ČERNÝ ŘADU ÚSPĚŠNÝCH HUDEBNÍCH POŘADŮ, ZAČÁTKEM LETOŠNÍHO ZÁŘÍ I V MÍSTNÍ KNIHOVNĚ. A VZNIKL I TENTO ROZHOVOR.

Jako i vy, pane Černý, jsem měl legendární magnetůk Sonet Duo. Seděl jsem u rádia a hltal a nahrával vaši Houpačku. To bylo Něco! Byly to krásné časy i pro vás?

Zpočátku určitě. Postupně mně začalo být líto skvělých skladeb a interpretů, kteří dostali od posluchačů tak málo hlasů, že nepostoupili do dalšího kola: Beatles, Karel Rykl, Průdy, Vladimír Merta, američtí černoši atd. A mně pak víc bavilo dělat vlastní autorský pořad Desky načerno, kde jsem si rozhodoval všechno sám.

Brožovaná knížka Poplach kolem Beatles. Podobná bomba jako Houpačka. Tu napsala spolu s vámi i vaše první žena Miroslava. Kdesi jsem se dočetl, že Beatles měli koncert šedesátých let vystupovat i v naší Praze. Viděl jsem i fotku Karla Gotta s Johnem Lennonem. Skutečně se měl koncert uskutečnit?

Myslím, že to bylo jen idealistické přání ředitele Lucerny Františka Spurného, kolem kterého pak vznikla spousta legend. Gott mluvil později s Lennonem o jiných věcech.

Setkal jste se lidmi, které já obdivuji: Jiří Voskovec, Václav Havel, Ota Pavel, Zdeněk Svěrák a Ladislav Smoljak, Karel Kryl, Jiří Dienstbier st., Jiří Suchý, Jan Rejžek. Setkal jste se s řadou českých i světových hudebníků (proslula mimo jiné večere s RollingStones), na která setkání rád vzpomínáte?

Jen upřesňuju: s Voskovcem jsem si pouze psal. Nejraději vzpomínám na setkání s Joan Baezovou, Rolling Stones, Paulem Simonem a Peterem Gabrielem.

Zpátky do našeho Bělohradu. Nesetkal jste se při vaší práci sportovního redaktora s novinářem Čs. sportu Františkem Černochem, bělohradským rodákem?

Samozřejmě setkal, ale pamatuju si to jen matně. Každopádně František patřil ke zpravodajským oporám redakce.

V mládí jste byl špičkovým lukostřelcem, slušným basketářem a házenkářem, stolním tenistou i železným mužem. Co vám říká sport dnes?

Bohužel vinou zdravotních potíží mi zbylo jen plavání naznak.

JIŘÍ ČERNÝ

Kdekerý sport ale prožívám naplno u televize. Hlavně tenis a Tour de France.

Co vás ovlivnilo stát se novinářem a hudebním publicistou?

Můj starší kamarád z Vinohrad Jenda Maleček mě vodil na hokej, naučil bruslit a oba jsme se střídali při reportážích z cvrkané kopané. V té jsem později porazil i spisovatele Otu Pavla. Touhu psát o hudbě ve mně nejdřív probudila četba Dějin opery Národního divadla od Zdeňka Nejedlého a v roce 1961 pronásledování mladých rockerů komunistickými kulturtrégy.

Nedávno jsme si připomněli 17. listopad, jak vzpomínáte na události v roce 1989, kdy jste moderoval statisícové demonstrace na Letné a jaký je váš vztah k Václavu Havlovi?

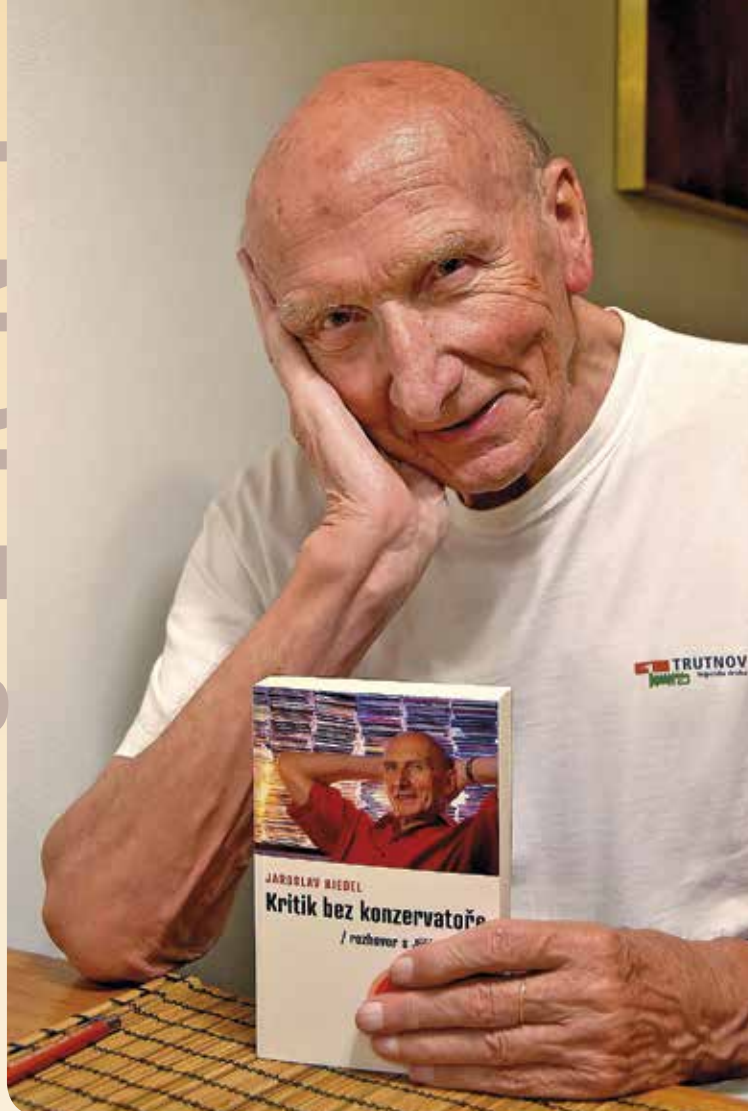
Celých prvních čtrnáct dní sametové revoluce byl pro mě nádherný horečnatý sen, i když jsem moderoval „jen“ některé demonstrace na Václavském náměstí; Letenskou pláň dvakrát znamenitě zvládl Václav Malý sám. Václava Havla jsem měl rád, už když nám oběma bylo sedmnáct, a vážím si ho dodnes. Takových lidí je na světě málo.

K našemu lázeňskému městu a okolí máte zřejmě bližší vztah, můžete zavzpomínat na své dětství a přátele v Bělohradě?

Už je to dávno, ale když jsem byl v Bělohradě u Kordíků, známých naší maminky, byly mi asi čtyři roky. S mladšími Kordíkovými se rád vídám dodnes. Jejich teta Jarmila se u mé maminky vyučila dámskou krejčovou. To jsou lidé jak z románu Romaina Rollanda Dobrý člověk ještě žije.

Neustále objevujete nové a nové zpěvačky a skupiny, co vás v poslední době zaujalo a protože tento rozhovor budou číst i návštěvníci knihovny, kterou knihu právě čtete?

Už pár let obdivuju každou novou nahrávku americké zpěvačky Rhiannon Giddensové.

A zrovna čtu knihu Miloše Doležela o utrpení a smrti čihošťského faráře Josefa Toufara. Jako bychom dnes zemřít měli. Hned potom se pustím do další Doležalovy knihy na toto téma, Krok do tmavé noci.

Tento rozhovor vyjde ve vánočním čísle Bělohradských listů. Pane Černý, která je vaše oblíbená vánoční skladba?

Takových mám moc, ale zrovna teď, s ženou, dcerou a vnučkou u vánočního stromku, je mi nejpěkněji při Půjdem spolu do Betléma.

Eduard Čeliš a Jan Simon, foto: Zdeněk Dryák

V září 1978 jsme s Ivanem Dvořákem v Radlicích uspořádali pětidenní festival V + W. Wericha jsme pozvali dlouho dopředu a on nám napsal na psacím stroji: „Pánové Jiří Černý a Ivan Dvořák, Praha. Děkuji Vám za vstupenky a vůbec Vám děkuji za to, že to podnikáte. Pro zajímavost bych Vám rád řekl, že jste druzí na světě, kteří podnikají náš festival. Ti první byli před půldruhým rokem v New Yorku, kde Museum of Modern Arts udělalo festival našich filmů. Tak teď konečně také, díky Vaší zásluze, na mě rodné hrouď, zrosené potem mých předků a olejem kombajnů. S upřímným hrepcrč Váš Jan Werich.“

Vybráno z knížky Jaroslava Riedla Kritik bez konzervatoře/ rozhovor s Jiřím Černým

ŠVAGŘI V HOKEJOVÉ KLECI

ZAČAL VE ŠPRKOLCE

Bruslit jsme chodili do Šprkolky, na rybníček, co byl nahore v Betlémě. S hokejem jsem začal za hořickou sokolovnou. Kluziště na tenisových kurtech v Orlovně ještě nebylo. Měl jsem kolem patnácti šestnácti a chytal za známý mančaft – Grey Grizzlies Hořice. Dokonce jsme porazili i Bělohrad, to jsem ještě místní hráče neznal. Hrál jsem i fotbal za hořický dorost.

ČERVENÁ VODA A BĚLOHRAD

Na vojně jsem chytal za armádní mančaft Červené Vody. V Bělohradě za sokolovnou jsem se postavil do hokejové branky koncem padesátých let. Střídal jsem Vávru a Lacinu, Pačáky. Dvojku mi dělal Pepa Černý.

FRANTA NĚMEC

Všemu hokejovému tady šéfoval Franta Němec, velký obětavec. Žlutohnědým kabrioletem značky Mercedes jezdil dělat led, vyhrnovat sníh. Po utkání vozil Červenýho do Špindlu, kde on dělal správce chaty. Franta Němec byl pro hokej dobrej i špatnej. Často kupoval cizí hráče a domácí nehráli.

TRÉNINKY

Byla škoda, že gólmáni neměli žádného trenéra. Za sokolovnou koncem léta a s podzimem na nás stříleli spoluhráči z dřevěné podlahy puky. U nás, u Bémů, jsme na sebe s Rudou házeli tenisáky a pálili puky. Chytalo se rozštěpem, s klekáním začal Dominik Hašek. Vybavení bylo horší, o maskách ani nemluvíme. Když jsem měl hodně rozbitej nos, tak mi Dřížhal odlil masku.

DERBY S JIČÍNEM

Povedlo se mi utkat s Jičínem. Původně se mělo hrát v Bělohradě, nebyl ale led. Jičín led měl. Za Jičín hrál dobrej borec za Sparty Praha – Hořejší. Hořejší dal jenom dva góly. Postoupili jsme do přeboru. Do toho ale Franta Němec koupil Velingera z Hradce...

ROVNOU DO PRÁCE

Ze zápasů venku jsme se většinou vraceli kolem půlnoci. Dělal jsem slévače v hradecké Škodovce, takže jsem kolem čtvrtý už zase vstával k vlaku. Kvůli nehodě autokaru jsme se hodně pozdě večer, vlastně už skoro ráno, vraceli z Opočna, a tak mě vyhodili přímo před fabrikou.

JIŘÍ ŠTURMA

JIŘÍ

ŠVARG RUDOLFA BÉMA
HOKEJOVÝ GÓLMAN
SPARTAKU LÁZNĚ BĚLOHRAD
10. KVĚTNA 1935 V HOŘICÍCH

Jako kluk vyrůstal ve známé hořické ulici Jablonského, „Jabloňáku“, která míří nahoru k Betlému. Tady se v zimě ostošest sáňkovalo a lyžovalo. K nám do Bělohradu se Jiří Šturma přišel v roce 1958, kdy si vzal dceru známého místního truhláře Béma Zdenku. V TOSe, Narexu, teď Depragu, dělal mistra kalírny, do které měl přes ulici coby kamenem dohodil.

MIROSLAV KULHÁNEK, synovec Rudolfa Béma

Dva roky jsme bydleli v jednom baráku s Rudou i Jirkou. Babička vždycky láteřila, když je přivezli domů sešitý... Jako malej jsem vytáhnul z jejich smradlavých bágů lapačku, válel se po kuchyni a hrál si na Nadrchala...

RUDOLF

ŠVAGR JIŘIHO ŠTURMY
HOKEJOVÝ GÓLMAN
TJ LÁZNĚ BĚLOHRAD
29. BŘEZNA 1948

.....
Když se žáček Ruda ustrojil do brankářské hokejové výstroje, tak ho museli přenést přes mantinel na led... Sakramentsky těžká to výstroj. Ale chytání Rudovi náramně šlo. Krátce chytal i českou házenou. Skončil, když ho při poháru v Podhorním Újezdě domácí útočníci málem zabili, jak on říká. Byl celý otlučený a navrch měl vyvrácený palec. Dnes Ruda hrozně rád chalupaří na historickém mlýně v Dolních Štěpanicích.

BĚLOHRADSKÝ HOKEJ MĚL CELOU ŘADU HOKEJOVÝCH BRANKÁŘŮ. OD „PEŘINKY“ OLDY HLAVATÉHO, PŘES EMANA STEJNÉHO, PAČÁKY VÁVRU A LACINU, BOHOUŠE KYZLINKA, JOSEFA ČERNÉHO, HRADECKÉHO VELINGERA, MILANA ŠUBRA, VLASTU LACHMANA, KARLA VYDRU, MARTINA MENČÍKA AŽ PO LÁŇÁKA JIRKU DĚDKA, KTERÝ CHYTÁ NE-SKUTEČNÝCH PADESÁT LET. V TOMTO VÝČTU NEMOHOU CHYBĚT JIŘÍ ŠTURMA A RUDOLF BÉM

RUDOLF BÉM

KOTYČÁK A ŠVAGR

Moje kluziště byl rybník Kotyčák. Franta Stárek, Jarda Kareš, Franta Kunt, kluci Novický, Jirka Čána Dědic a další byřáci. Většinou jsem byl v bráně a ta byla z bot. Když si moji sestru Zdenku vzal Jirka, bydleli jsme v jednom baráku a on mě začal trénovat.

NA NOŽE V TURNOVĚ

Převážně chytal Jirka, já mu dělal dvojku. Měl jsem sedmáct osmnáct. V Turnově, tam to bylo vždycky na nože, jako v Kopidlně, kde nás hnali diváci do autobusu. Tak v Turnově byl v brance Jirka. Po první třetině prohráváme 1:4 a Jirka šel z brány. Tyčky jenom zvonily, jak na nás šli. Nedostal jsem gól a my vyhráli 5:4.

ŠMATOLÁN A BASA

Na vojně jsem kopal v Lokomotivě Poběžovice. To byl okresní přebor a já coby křídlo jsem při rohu odhrnoval rákos či doutníky. Když jsem přijel z vojny do Bělohradu, kopalo se proti Dětenicím. V poločase 0:1. Načerno jsem nastoupil a my vyhráli 8:1. Ale major Šmatolán mě chtěl dát zavřít, že lítám po městě v civilu...

MASKA OD PANA DŘÍZHALA

Mně i Jirkovi dělal masku dentista pan Dřížhal. Masku mě chránila, neměl jsem úraz obličeje. Když jsem to chytil na masku, tak to byla šlupka jak od boxera. Mám ji doma na půdě, každé se mě v ní bojí. Lapačku jsem si bral domů, natíral ji olejem, vycpával hadrem, aby držela formu. Jinak dnešní gólmáni jsou proti nám obři.

BÉMA NEZKOUŠEJTE!

Po utkání se šlo do Bohumilky, později do Lípy, za Jirky Šturmového ještě do Radnice. Když jsem chodil do učňáku v Pace, Jarda Kitler zařídil u kantorů, aby mě druhé den nezkoušeli, hokej i hospoda byly náročný... Chytal jsem do osmatřiceti, musel jsem čekat, až přijde Milan Šubr z vojny.

Eduard Čeliš,

foto: Václav Lejdar a Jaroslav Voves

JIŘÍ DĚDEK, gólmán Normy Nová Paka

Když jsme z Lánů chodili do Bělohradu na hokej, tak Jirka Šturma byl můj brankářský idol. A když začal po něm chytat Ruda Bém, tak to byl zase Ruda. I od něho jsem se učil, měl vynikající lapačku.

ŘEMESLA V ZRCADLE ČASU

Výroba vánočních ozdob

Když na Vánoce 1812 ozdobil jedličku, jako vánoční překvapení pro své přátele, ředitel Stavovského divadla Johan Carl Liebich, měl už ozdobený vánoční stromek v místnosti za sebou více než dvěstěletou historií v Německu.

Do první světové války se vyráběly v Čechách pouze ozdoby ze skleněných perlí, které byly ve velkém expedovány do Indie. Lidé žijící na venkově a v malých městech zdobili vánoční stroměčky ve svých domácnostech ještě v poválečných letech především ozdobami, které si vyrobili sami. Hospodyňky pekly cvičbochová kolečka, do okrasných papírků balily drobné vánoční cukroví, čokoládu, ořechy. Skleněné ozdoby na vánočních stromcích natrvalo zdomácněly až v šedesátých letech minulého století.

V našem městě začal v oboru výroba vánočních ozdob podnikat **Zdeněk Janák** po roce 1989.

„K podnikání ve výrobě vánočních ozdob mě přivedl tchán Láďa Hrnčíř z Vidoně, který dlouhá léta foukal doma „sklo“ a vozil výrobky v krosně na „zetce“ do provozovny v Bílé Třemešné. Po revoluci vznikl ve Dvoře Králové centrální závod a domácí pracovníky čekalo každodenní dojíždění do Dvora za prací. Většinou už nechybělo mnoho let do důchodového věku a některým se už ani do změny zajatého rituálu k dojíždění přejít nechtělo. To byli první zaměstnanci, kterým jsem vozil práci domů,“ zahajuje své vyprávění o zrodu firmy Janák – vánoční ozdoby Zdeněk Janák.

Výroba skleněných ozdob představuje skloubit několik různých profesí, ale k malířské štětce má každá z nich dost daleko, že?

To máš pravdu. Ale k oboru měla blízko manželka a tchán. A domácí pracovníci měli svoji profesi za ta léta také pěkně zmačnutou.

Tady v okolí jsi měl i dílny. A ve kterých regionech pracovalo nejvíce lidí doma?

Ozdoby chodili vyrábět zaměstnanci do provozoven v Miletíně, Vidoni, Chroustově, Rohoznici a ve Dvoře. Nejvíce domácích

pracovníků bylo na Jablonecku a Královédvorskou. Tady v Bělhradě doma balili a záponkovali Eva a Zdeněk Tulkovi. Pan Tulka mně pak pomáhal s veškerou zámečnickinou. Celkem jsem zaměstnával kolem 120 lidí.

O jaké ozdoby byl největší zájem?

Na to se nedá jednoznačně odpovědět. Tím, že jsme většinu vyváželi, zájem byl různý a podléhal vždy trendu, který v dané zemi v té době panoval. Velký zájem byl o perličkové ozdoby. Především v době před 1. světovou válkou byli jejich výrobou vyhlášení skláři z Podkrkonoší a ve zdejšímu regionu v ní úspěšně podnikal Václav Berger z Královédvorská. Šlo o skleněné perle, většinou barvené, různých velikostí, navlékané na pochromovaný drát, který pak byl následně vymodelován do různých tvarů. Tento typ ozdob se na trh vrací i dnes. Žádané byly i ozdoby foukané do forem. U klasických tvarů byl zase zájem o zdobení.

Měli někteří zákazníci specifické požadavky?

Jeden rok navrhoval kolekci ozdob dokonce známý český malíř Adolf Born. Tenkrát zákazník prodávající luxusní zboží v USA požadoval, aby i za návrhem stálo zvučné jméno.

V současnosti jezdí do Dvora Králové paní Regina Jaklová, která ve firmě Vánoční ozdoby, DUV družstvo pracuje jako vedoucí. Další Bělhradčankou, která již 18 let dojíždí

zdobit vánoční ozdoby, je paní **Alena Bašová**. V době našeho setkání se jí ještě leskly ve vlasech třpytky, kterými zdobí vánoční kouličky, špičky a figurky.

Zdobíte jen dle předlohy, nebo u zdobení popustíte uzdu i své fantazii?

To je různé, záleží na přání zákazníka. Běžně vyrábíme naše katalogové sady, ale stane se, že někdo má jasnou představu o požadované ozdobě a přinese si jako vzor obrázek, pohled nebo fotku. Někteří to nechají vložene na nás, ale zdobila jsem už i dle bible.

Podléhají vánoční ozdoby módě?

Každý rok „frčí“ něco jiného. Velký vliv na trend ozdob v sezóně má veletrh ve Frankfurtu začátkem roku. Zvyklosti ve vánoční výzdobě se liší nejen v různých zemích, ale i v jednotlivých regionech. V některých státech jsou lidé zvyklí vánoční ozdoby každoročně obměňovat, u nás si pak většinou ozdoby předávaly celé generace. V posledních letech už obměna vánoční výzdoby dorazila i k nám. Určitě jde i o generační vkus. Vždyť jsou lidé, kterým se líbí klasické barvy, jako je červená, zlatá, stříbrná, a někteří, především mladí, promítnou do výzdoby stromku svůj extravagantní styl, ve kterém použijí prvky a barvy, jejichž kombinace byla dříve nemyslitelná.

Mění se i technologie zdobení?

O ručně zdobené sklo zájem asi bude vždycky. Dříve jsme používali jen barvy lihové a nitro, dnes zdobíme hodně akrylátovými. Zdobící pasty jsou vyráběny v pestré škále a na

bídka zdobících posypů a drtí je rovněž pestrá. Ale jedná se o ruční práci, kterou dnes mladí moc dělat nechtějí. Na druhou stranu v řetězcích jsou v nabídce průmyslově vyráběné ozdoby, které uspokojí méně náročné zákazníky.

Vánoční ozdoby nejsou jen tradiční sklo. Dnes v široké nabídce vánoční výzdoby nalezneme prvky z různých oborů. Od výrobků z novodobých materiálů v moderním designu až po výrobky navazující na tradice a materiály klasické. Špičkou v oblasti dřevěných ozdob vyřezávaných laserem je dolnoveská firma **Amadea**, která má mezi zahraničními obchodníky v tomto oboru přezdívku „český Swarovski“.

„Kromě vánočních ozdob vyrábíme dřevěné dekorace, suvenýry, reklamní a dárkové předměty. Velkou část naší produkce vyvážíme nejen do evropských států, ale i do zemí mimo Evropu. Díky síti vlastních obchodů zvyšujeme i množství výrobků dodaných na tuzemský trh. V současnosti zaměstnáváme 120 lidí. Máme dvě provozovny. Jednu tady v Bělohradě a druhou jsme vybudovali v Ostroměři z bývalé cikorkárny,“ stručně představuje činnost firmy majitel **Martin Portych**. Výrobní ředitel **Miroslav Klugar** dodává: „Ve výrobě kombinujeme klasické i moderní technologie. No, a protože se snažíme vyhovět požadavkům zákazníků, do výrobků zařazujeme i prvky charakterizující konkrétní region nebo i jejich vlastních návrhů.“

Amadea

Oba mně pak ochotně odpovídají na několik otázek.

Jsou tu Vánoce, ale jaký je trend ve vánoční výzdobě už asi řešíte od ledna, že?

Každý rok vystavujeme koncem ledna na veletrhu Christmasworld ve Frankfurtu. Většina objednávek na Vánoce pak přijde krátce po veletrhu. Vystavují se tu dekorace, které udávají trend do další sezóny. Dříve jsme zde čerpali nápady a snažili se držet nastaveného směru. Dnes jsme předním výrobcem v tomto oboru a v Evropě není firma, která by měla podobný charakter a rozsah výroby. Zákazníci navštěvují nás, čerpají od nás nápady a tím ovlivňujeme i ten trend.

Stát se významným výrobcem v oboru je určitě „hnacím motorem“ do další práce, jde ale i o velký závazek.

Určitě nás naplňuje skutečnost, že za poměrně krátký časový úsek jsme se vypracovali do nejvyšších pater v oboru. Dříve jsme

koncovým zákazníkům nejbliže. Stává se, že cizinci, kteří navštíví naše stánky a prodejny, se nám pak ozývají, že mají zájem prodávat naše výrobky ve své zemi. Kolikrát jde o exotické destinace jako Salvador, Chile, Nikaragua.

Jaké dřevo na ozdoby používáte?

Pro výrobky z masivu buk, jinak topol. Máme dodavatele dřeva v Itálii. Zpracujeme ho velké množství, a protože topol pěstují na plantážích, dokáží nám dodat materiál na zakázku v takovém množství, jaké potřebujeme.

Koukám, že některé výrobky jsou barevné. Jde o potisk?

Barva je součástí grafiky pro digitální tisk, ale dobarvujeme i ručně. Ruční práce je stále žádaná a označení „hand made“ řadí výrobek do prestižní kategorie. Ono se to nezdá, ale i při výrobě moderními technologiemi je velký podíl ruční práce. Už na začátku někdo musí návrh namalovat, a i když ty stroje vše nařezou, stejně pak lidská ruka několikrát na výrobek sáhne, než vznikne finální podoba. A to nepočítám balení a expedici.

vzhlíželi k Italům jako k designové ikoně a dnes i Italové kopírují nás. Samozřejmě stav, kdy svými výrobky nastavujeme laťku a ovlivňujeme směr, jakým se dekorace v sezóně budou ubírat, je hodně zavazující.

Vaše prodejny nesou název „DŘEVĚNÉ OBCHODY“. Kde všude na ně můžeme narazit?

Zaměřujeme se na turisticky exponovaná místa v Praze. Například jsme byli vybráni do prestižní Zlaté uličky a jsme zde prezentováni jako ukázka tradičních českých výrobků. Na Královské cestě v Mostecké ulici, kousek od Karlova mostu, jsme dokonce dostali přednost před světoznámou firmou Tiffani. Dále je obchod v Karlově ulici mezi Staroměstským náměstím a Karlovým mostem a další v Železné ulici, malinký kousek od Staroměstského náměstí směrem na Václavák. Obchůdek máme také v široké ulici v Českém Krumlově.

Zúčastňujete se i vánočních trhů?

Většina ozdob jde na vývoz, ale i když máme vlastní síť obchodů, zúčastňujeme se významnějších předvánočních trhů. Každoročně jsme v Praze na „Staromáku“, v Brně, Olomouci, Plzni, Bratislavě..., kde se dostaneme ke

Máte nějaký výrobek, který byste označili za TOP?

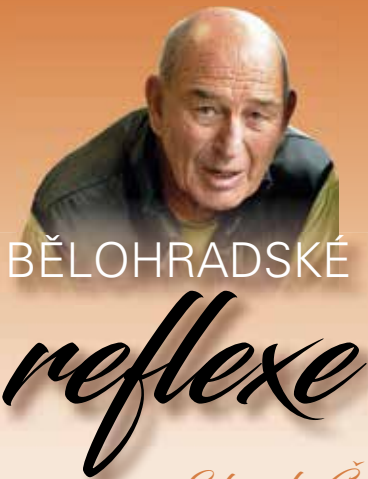
Zajímavý výrobek jsou tyto chalupy. Mají prvky skutečných chalup - obložení, fasády, trámoví..., jen vše je zmenšeno. Jde o zakázkovou výrobu, a jelikož je na nich velký podíl ruční práce, každý kus je vlastně originál.

Co nejvíce ztěžuje podnikání ve vašem oboru?

V poslední době musíme více hlídat kvalitu dodávaného materiálu. Ale asi nejvíce musíme řešit nedostatek kvalitní pracovní síly. Vždyť ideálem pro tuto profesi je pilný a zručný člověk se smyslem pro zodpovědnost, kterého v ideálním případě jeho práce baví. A takoví se dnes hledají opravdu těžko. No, a protože v portfoliu máme přes 80 tisíc různých výrobků, je kvalitní zaměstnanec důležitým článkem celého výrobního procesu.

Jaroslav Voves, foto: autor, archiv Z. Janáka a firmy Amadea

BĚLOHRADSKÉ reflexe

Eduarda Čelíše

NÁDRAŽNÍ TOALETY

V posledních Reflexech jsem chválil své předelané bělohradské nádraží. Oukej. Ale, co toalety? Není zrovna moc důstojné, zvláště pro ženy, žádat o zapůjčení klíče od toalet. Víím, vandalové ničí vše, ale přesto, nešlo by tento problém vyřešit?

MOJE ZAHRÁDKA, MŮJ DVŮR

Pronajatá restaurace Bohumilka i chráněná firma Filipa si chrání svoji zahrádku i svůj dvůr. Jejich autáky parkují v ulici Na Zátíší, která se tím proměnila v menší slalomovou dráhu. Bouda i Filipa se řídí heslem: Zahrádku i dvorek si načinám, auto hezky do ulice dám.

TENISOVÁ SÍŇ SLÁVY

Předposlední listopadovou sobotu měli v Grandu místní tenisté výročku. I oni, po vzoru fotbalistů, založili Síň slávy. Tady je první oceněná pětice: **Zdeněk Hofman, Miloslav Vyteječek, Vladimír Záveský** (všichni In memoriam), **Antonín Ulvr a Jarmila Čerovská-Wěbrová**.

CELÝ PODZIM VERSUS TŘICET MINUT

Bělohradští fanoušci pražské Sparty mě asi nebudou mít rádi, ale musím tyhle řádky napsat. Slávie Praha inkasovala na podzim tři ligové góly. Sparta Praha lovila ze své sítě tři branky za třicet minut...

PRSKAVKA

„Edáčku, koukej, prskavka, jak nádherně září,“ říká mi maminka u vánočního stromku v šestačtyřicátém. Drží mě v náručí a ukazuje na prskavku. Mám rok a půl, nedívám se ale na stromek a prskavku, která hází jiskry do potměného pokoje. S otevřenou pusou koukám na pleš dědy Lánského. Od jeho nablýskané hlavy se záře prskavky kouzelně odráží.

Od té doby uteklo hodně vody v naší Javorce. Náš nejmladší vnuk Pěťa má dva roky, prskavky se dělají delší a víc prskají, i tu skoro lysou hlavu mám mám coby dědek taky...

Hezké Vánoce, milí čtenáři

Pro vzpomínku na nezapomenutelného jičínského občana Josefa Štefana Kubína
rozhodli jsme se již čtyřicetým rokem udělit

Jivínského Štefana

za pozoruhodný kulturní počín roku
a za dlouholetou kulturní činnost

Nechceme, aby žádné z bohulibých konání zůstalo nepovšimnuto. Rádi pozveme všechny navrhované k popovídání, rádi všem poděkujeme. Těšíme se, že čtenáři naši výzvy se rozpomenou, co hezkého se v roce 2019 v kultuře na okrese událo, a přispějí k nominaci.

Návrh na udělení Štefana může podat každý. Stačí uvést jméno a známou adresu nominovaného (jednotlivce či skupiny) a stručně zdůvodnění, připsat, zda se jedná o počín roku (I. kategorie), nebo o dlouhodobou činnost – trvající nejméně 5 let (II. kategorie), a nezapomenout na údaje o navrhovateli.

Své návrhy zasílejte do 31. 12. 2019 buď na e-mailovou adresu: jivinskystefan@seznam.cz, nebo poštou na adresu: Knihovna Václava Čtvrťka, Denisova 400, 506 01 Jičín. Nominace lze v půlčovní době přinést i osobně do oddělení pro dospělé, můžete je také kdykoliv vhodit do schránky knihovny. Obálku označte heslem „Jivínský Štefan“.

Více na <https://jivinskystefan.webnode.cz/>. Těšíme se na setkání 25. 2. 2020 ve Vysokém Veselí!

*Štefánská komise & Nadační fond Jičín – město pohádky & Knihovna Václava Čtvrťka Jičín
& Střední škola zahradnická Kopidlno & Město Kopidlno & Město Vysoké Veselí*

Skauti rozdávají Betlémské světýlko

**23. A 24. PROSINCE
NA NÁMĚSTÍ K. V. RAISE**

Lázně Bělohrad 2020

KALENDÁŘ LÁZNĚ BĚLOHRAD 2020 JIŽ V PRODEJI

Pedikúra

Manikúra

Lázně Bělohrad
Hotel Anna Marie (v přízemí)

otevřeno:

úterý 9-16
středa, čtvrtek dle objednávek

Objednávejte se na tel. **603 162 728**

Na Vaši návštěvu se těší **Petra Voňková**
www.petravonkova.cz

SILNICE DO DOLNÍHO JAVOŘÍ

Po dohodě s Královéhradeckým krajem došlo k převodu komunikace od křižovatky s hlavní silnicí II/284 do Dolního Javoří z Královéhradeckého kraje na město Lázně Bělohrad. Důvodem je, že silnice nemá charakter silnice III. třídy, ale místní komunikace. Údržba silnic KHK zároveň provedla opravu silnice položením nového asfaltového koberce a v intravilánu vesnice došlo také na přání občanů ke snížení výškové úrovně silnice, osazení obrubníků a úpravě odvodnění. (šup, las)

HASIČSKÁ ZBRojNICE DOLNÍ NOVÁ VES

Postupná rekonstrukce hasičské zbrojnice v Dolní Nové Vsi pokračovala letos na podzim zhotovením nové fasády a oplechováním. Práce začaly až v podzimních měsících z důvodu, že firma, která vyhrála výběrové řízení, ani po opakovaných výzvách nepodepsala smlouvu o dílo a smlouvu muselo město následně uzavřít s druhou firmou v pořadí výběrového řízení. (šup, las)

KABELIZACE ELEKTRICKÉHO VEDENÍ U NÁDRAŽÍ

Firma ČEZ zahájila začátkem listopadu uložení rozvodů nízkého napětí z betonových sloupů a konzolí na domech do země. Akce se týká poměrně rozsáhlé lokality v ulicích Zámecká, Václavská, Zborovská, Nádražní, Kotykova alej a U Lva. Město Lázně Bělohrad využilo této investiční akce firmy ČEZ a v celé lokalitě umísťuje nové sloupky a rozvody veřejného osvětlení, přičemž využívá výkopy firmy ČEZ. Nové sloupky a veřejné osvětlení je ale možné instalovat až po odstranění betonových sloupů a vrchních rozvodů, takže v uvedených ulicích nebude určitou dobu funkční veřejné osvětlení. (šup, las)

BÝVALÁ ŠKOLA V BRTVĚ

Po úpravách přízemí, vybudování terasy a úpravách zahrady bývalé obecní školy v Brtvi pokračuje v letošním roce její rekonstrukce výstavbou 2 bytových jednotek v druhém nadzemním podlaží. Akce je podpořena dotací ve výši 1,5 milionu Kč z Královéhradeckého kraje. (šup, las)

KULTURNÍ DŮM V LÁNECH

Město v letošním roce zahájilo rekonstrukci kulturního domu v Lánech. Dojde k vybudování nového topení, sociálních zařízení a rozvodů elektřiny. Akce bude pokračovat i v roce 2020. (šup, las)

SILNICE DO BRTVĚ

Silnici do Brtve lemovala alej jeřábů, které ale postupně usychaly a letos musely být všechny odstraněny. Technické služby města je letos na podzim nahradily novou výsadbou a podél silnice bylo vysazeno 44 nových ořešáků, jejichž odolnost by měla být vyšší než u jeřábů. (šup, las)

KULTURNÍ DŮM JISKA

V kulturním domě Jiskra v Horní Nové Vsi, který využívá na základě smlouvy o výpůjčce folklorní soubor Hořeňák, došlo k výměně starých dřevěných oken za plastová a rovněž byly nainstalovány nové vchodové dveře. (šup, las)

OPRAVA KOMUNIKACE V UHLÍŘÍCH

Technické služby města využily panely odstraněné ze dna rybníku Pardoubek k opravě části komunikace v Uhlířích. Původní šterková cesta byla v prudkém stoupání při silnějších deštích pravidelně poškozována stékající vodou, čemuž by oprava měla zabránit. (šup, las)

BETLÉMY

Již více než dvacet let se koná před Vánoci v Památníku K. V. Raise výstava betlémů. Příběh narození Ježíška v městě Betlémě před dvěma tisíci lety je zde zpodobňován jako dioráma z nejrůznějších materiálů. Betlém svým pojetím zahrnuje období od počátku adventu v podobě zjevení anděla hlásajícího zrození Mesiáše, až po dobu Tří králů, kteří přišli z východu obdarovat Jezulátko. Na výstavě jsou k vidění nejen betlémy z různých materiálů, ale také ze vzdálených zemí. Je zde například betlém z africké Tanzánie vyrobený z ebenového dřeva, několik betlémů z Jižní Ameriky, ve kterých mají postavičky typické domorodé kečuánské kroje a mnoho dalších. Celou jednu část památníku vyplňují krásně zpracované papírové betlémy pana Josefa Noska z Dolní Nové Vsi. I přes to, že výstav betlémů za poslední roky v okolí silně přibýlo, daří se Městskému kulturnímu středisku v Lázních Bělohradě prezentovat každoročně zajímavé a neokoukané exponáty. (las, lej)

KLUB MONA Náchod

**SPORTOVNÍ
ODVĚTVÍ** mažoretkový sport pod
asociací IFMS

**NEJLEPŠÍ
VÝSLEDEK** titul mistryně světa 2019
v kategorii pom pom
junior stage

VĚK 13 let

Anna Blimová

I když tento sport řadíme mezi ty menší, jedná se o náročné sportovní odvětví. Doba, kdy většina z nás znala mažoretky jen z průvodů, kde v líbivých uniformách pochodovaly v rytmu dechové hudby, je dávno pryč. Mažoretky dnes soutěží v několika disciplínách v různých věkových kategoriích a jejich sport zastřešují čtyři asociace. K získání medaile z vrcholné soutěže nestačí jen talent, ale je nutné podstoupit i tvrdý trénink. Vždyť zvládnutí skladby znamená v jedné choreografii perfektně skloubit gymnastické a taneční prvky s hudebním rytmem.

V Bělohradě mažoretky zázemí nemají. A tak o to vzácnější je, když na medailové úspěchy sester Valérie a Nory Kordíkových (viz BL 5/2014, 6/2015 a 5/2018) navazuje další šikovná Bělohradačka Anna Blimová.

Pro tento sport je asi ideální být gymnastkou a tanečnicí zároveň, nejlépe s dobrým hudebním sluchem. Jak je to u tebe?

Od malička mě rodiče vedli ke zpěvu a ke hře na hudební nástroje. Na ZUŠ jsem chodila na flétnu a k paní učitelce Vernerové na kytaru. Teď už ale bohužel na hraní nemám čas. Zpívala jsem i v hoříckém sboru, tancovala v ZUŠ v Nové Pace a asi rok jsem chodila na volejbal.

Jaká byla cesta k mažoretkám?

Holky ze školy chodily na mažoretky. Tenkrát sestry Kordíkovy, Klárka Bičíšřová a Anička Kudrnová jezdily do Hořic. Mně se ten sport hodně líbil, napadlo mě tedy, že bych to zkusila taky, a tak jsem v páté třídě začala jezdit do Hořic s nimi.

A přestup do Náchoda?

Protože v Hořicích trenérka Gábina Festová odešla na mateřskou dovolenou, musela jsem řešit, kde by bylo možné pokračovat. Do Náchoda už z Bělohradu jezdí Valérie s Norou. V MONĚ je bezva kolektiv, ze kterého číší opravdový týmový duch a jedná se o uznávaný mažoretkový klub. Vždyť letos MONA oslavila už 25 let od svého vzniku.

Letos prvním rokem soutěžíš za seniorky. Jaké je vůbec členění věkových kategorií u mažoretek?

Do sedmi let jsou little kadetky, do 11 let kadetky, pak do 14 let jsou juniorky a do 25 let seniorky. Každá nad 25 let je grand seniorkou. V posledních letech se dokonce v soutěži objevují i chlapi.

V jakých disciplínách se soutěží a jakou máš nejradši?

V mažoretkovém sportu se používá různé náčiní – baton (hůlka), pom pom (tránsně), flag (prapor) a mace. Na soutěži vystupují mažoretky v sólové disciplíně, v duu nebo triu. Skupinové vystoupení je děleno takto: od šesti do devíti mažoretek se jedná o miniformaci a u většího počtu jde o formaci – velkou pódiovou skladbu.

Já se děle věnuji náčiní pom pom a druhým rokem cvičím s hůlkou.

Jak vypadá příprava na soutěžní sezónu a jaký je postupový klíč na šampionáty?

Většinou nejdřív trenérka sestřihává hudbu, na kterou vymyslí choreografii. Někdy to může být i naopak. Do února pak musíme zvládnout natrénovat sestavy, protože od března začínají první kvalifikační soutěže, ve kterých již jde o postup na MČR, odkud je možné přímo postoupit na ME nebo na MS.

Jde o sport, ve kterém nelze změřit čas ani vzdálenost. Konečný výsledek mají tedy v rukou jen rozhodčí?

Každá sestava se skládá z prvků, které mají různé bodové hodnoty. Někdo preferuje prvky s vyšší obtížností a riskuje preciznost provedení, někdo zase, jak se říká, „jde na jistotu“ a soustředí se na detailní provedení méně obtížných prvků. Rozhodčí mají úkoly rozdělené a každý v předvádně sestavě sleduje a hodnotí něco jiného. Ne vždy jsou soutěžící s verdiktem poroty spokojeni. To je bohužel úděl všech sportů, kde o výsledku rozhoduje bodová hodnota přidělená rozhodčími.

Letos jsi dosáhla na světový titul ve skupinové skladbě. Jak jsi na tom s trémou před tak vrcholnou akcí?

Trému? Tu mám vždycky hroznu. A opustí mě až po soutěži. „Teď už je to o hodně lepší, ale dřív měla stavy, že jsme ráno vyrazili na soutěž a celý den jsme na Aničku nesměli ani promluvit,“ dodává máma Pavlína.

Kdo je tvým sportovním vzorem a jaký máš cíl? Neláká tě sólový výstup?

Za svůj vzor považuji moji aktuální trenérku Aničku Merenusovou Bergerovou. Cílem mi je perfektně zvládnutá sestava. Sólo výstup je specifická a náročná disciplína, která nemusí vyhovovat i vynikající mažoretce ze skupinového vystoupení. V MONĚ je ale perfektní, že když má trenérka kapacitu, může si sólovku vyzkoušet každý, kdo ji o tento záměr požádá.

Navštěvuješ osmou třídu zdejší ZŠ. Jaký předmět tě baví a který moc nemusíš?

Baví mě zeměpis a jeden z méně oblíbených předmětů je matematika.

Na čem si pochutnáš, jaký máš ráda film a máš ještě čas na nějakou jinou aktivitu?

Pochutnám si na zeleninovém salátu s lososem, líbí se mi seriál 13 Reasons Why a ráda poslouchám Calina. Nyní na nic jiného, než na mažoretky, opravdu čas nemám.

Jaroslav Voves,
foto autor, archiv A. Blimové

Historické fotky z Lázní Bělohradu

1

Horní Nová Ves asi 1970. Mikuláš Jan Honek, čerti Jaroslav Tulka a Pětioký.

2

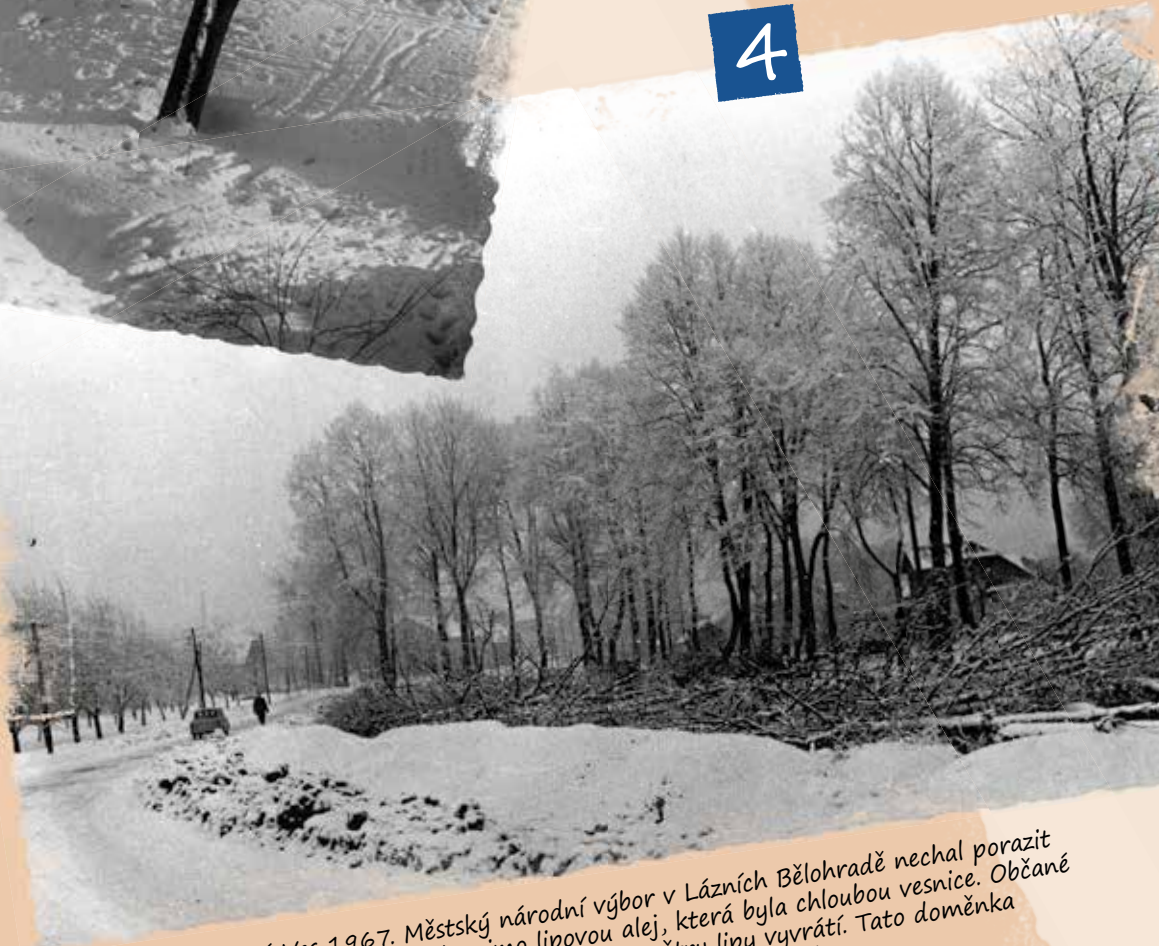
Horní Nová Ves. Proházená silnice od čp. 101 směrem k továrně a závěje u Flumových sadů

3

Horní Nová Ves, závěje u domku Josefa Sehnala

4

Horní Nová Ves 1967. Městský národní výbor v Lázních Bělohradě nechal porazit stromy ve Flumových sadech mimo lipovou alej, která byla chloubou vesnice. Občané nebyli spokojeni, jelikož se domnívali, že větry lipy vyvrátí. Tato domněnka se potvrdila. Náves se postupně zavážela

5

Horní Nová Ves někdy na přelomu 19. a 20. století. Pohled ze Třetí Strany přes Flumovy sady k Hartychovým, Vackovým a Fajfrovým

7

Tolik sněhu bylo v Horní Nové Vsi v roce 1970

6

23. února 1970 pořádal Lyžařský oddíl Jiskra Horní Nová Ves závody v běhu na lyžích. Zúčastnilo se 190 závodníků ze širokého okolí. Na snímku Ladislav Khun z Prostřední Nové Vsi

8

Spolek draček před dnes již nestojícím domem čp. 41 v Dolní Nové Vsi. Žena držící ceduli vlevo je Anna Kulhánková, prostřední řada druhá zleva Marie Haňáková (žena Fr. Haňáka), vedle ní je Antonie Kulhánková (nar. Šulcová), horní řada první paní Blažková st., vedle nevíme, pak paní Blažková ml., pak nevíme a vedle paní Mánková. Někde je paní Lámrová, ale nevíme přesně, která to je

ISSN 2533-8005

9 772533 800006

10